600/00

Den 5. februar 2001 blev i sag nr. 51.880:

xxxx xxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikringer i Codan Forsikring, klager ved sin advokat over størrelsen af den af selskabet udbetalte invaliderente og tilkendte præmiefritagelse samt over selskabets afvisning af at godtgøre klagerens advokatudgifter.

Det fremgår af sagens akter, at klageren i januar 1993 beskadigede sin ryg under et skistyrt. På baggrund af de lægelige oplysninger bevilgede selskabet klageren midlertidig præmiefritagelse samt udbetaling af invaliderente fra klagerens to livsforsikringer, der dels dækker klagerens erhvervsevne som advokat, dels klagerens generelle erhvervsevne. Den 1/5 1994 indstillede selskabet udbetalingerne fra livsforsikringer, der dækker klagerens generelle erhvervsevne, under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen. Selskabet meddelte samtidig klageren, at sagen alene ville blive revurderet, såfremt han fik tilkendt offentlig førtidspension svarende til et erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Efter en del korrespondance mellem selskabet og klagerens advokat om, hvorvidt selskabet kunne gøre udbetaling af halv invaliderente og ydelse af halv præmiefritagelse betinget af, at klageren fik tilkendt offentlig pension, og om, hvorvidt klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen, vurderede selskabet, at klageren havde krav på halv invaliderente og halv præmiefritagelse fra den 1/5 1994.

Pr. 1/4 1997 fik klageren ved Den Sociale Ankestyrelses afgørelse af 7/5 1998 tilkendt mellemste førtidspension, hvorefter selskabet med virkning fra 1/4 1997 udbetalte fuld invaliderente og ydede fuld præmiefritagelse.

Klagerens advokat krævede herefter, at selskabet udbetalte fuld invaliderente og ydede fuld præmiefritagelse for perioden 1/5 1994 – 1/4 1997 under henvisning til, at klagerens erhvervsevne også i denne periode havde været nedsat med mindst 2/3. Advokaten bemærkede i den forbindelse, at der i Den sociale Ankestyrelses argumentation for tilkendelse af pension indgik, at der trods behandling ikke var sket bedring af klagerens tilstand siden ulykken i 1993. Endvidere forlangte klagerens advokat godtgørelse for advokatudgifter.

Selskabet henviste til, at det ved skrivelse af 21/8 1996 havde gjort udbetaling af fuld invaliderente og tilkendelse af fuld præmiefritagelse betinget af tilkendelse af offentlig pension svarende til en nedsættelse af erhvervsevnen med mindst 2/3. Af den omhandlede skrivelse fremgår: ”Under henvisning til Deres brev af 7. ds. skal jeg bekræfte, at den objektive (førtidspensions)betingelse i 88003 pkt. 19 kun gøres gældende for så vidt angår dækningen ved et erhvervsevnetab på 2/3 eller derover.”

Efter yderligere korrespondance tilbød selskabet pr. kulance at godtgøre klageren 5.000 kr. incl. moms til udligning af advokatens salær.

Advokaten fastholder på vegne af klageren kravet om fuld invaliderente og fuld præmiefritagelse i den omhandlede periode. Endvidere anser advokaten sig for berettiget til et salær på 31.250 kr. incl. moms og bemærker, at selskabet endnu ikke har udbetalt de 5.000 kr.

Selskabet har heroverfor i skrivelse af 5/1 2000 til nævnet anført: ”For perioden fra den 01.05.1994 til den 01.04.1997 var klageren efter Codans og selskabets lægekonsulenters vurdering alene i stand til at dokumentere, at hans erhvervsevne var nedsat med halvdelen. I overensstemmelse hermed udbetalte Codan alene halv erstatning. Codans vurdering understøttedes blandt andet derved, at klageren ikke var tilkendt offentlig førtidspension. I tilfælde, hvor der består tvivl eller uenighed om omfanget af erhvervsev-

ne-nedsættelsen, kan selskabet forlange, at forsikrede løfter 'bevisbyrden' ved en kendelse om offentlig førtidspension. Først fra det tidspunkt, den forsikrede tilkendes offentlig førtidspension, har han dokumenteret sin berettigelse til (fuld) erstatning. Princippet er anerkendt i praksis og er blandt andet knæsat i adskillige kendelser fra Ankenævnet for Forsikring. Først med den offentlige pensionskendelse, hvor klageren pr. 01.04.1997 blev tilkendt mellemste offentlig førtidspension, dokumenterede han således, at hans erhvervsevne er nedsat med mere end 2/3. Dermed er han også først fra dette tidspunkt berettiget til at oppebære fuld ydelse. … For så vidt angår kravet om, at Codan skal betale klageren for omkostningerne til advokat, følger det af ovenstående, at jeg ligeledes mener, selskabet må frifindes på dette punkt. Der er tale om en summaforsikring, som ikke indeholder retshjælpsdækning, og jeg mener desuden ikke, at Codan i denne sag har opført sig culpøst eller på anden måde har pådraget sig pligt til at betale klagerens udgifter til advokat. Der er tale om, at Codan i overensstemmelse med forsikringsvilkårene har stillet en betingelse for udbetaling af ydelser. Pr. det tidspunkt, hvor betingelsen blev opfyldt, iværksatte Codan umiddelbart udbetalingen. For at bringe sagen til en rimelig afslutning tilbød Codan i brev af 19.04.1999 at godtgøre klageren indtil kr. 5.000 inkl. moms til advokatsalær. Codan har ikke modtaget nogen reaktion på tilbuddet, og det er følgelig bortfaldet. Hertil kommer, at det fremgår af vedtægterne for Ankenævnet for Forsikring, at Nævnet ikke kan pålægge nogen af parterne at betale advokatomkostninger til den anden part."

Af afgørelsen af 7/5 1998 fra Den sociale Ankestyrelse fremgår bl.a.: "De har ret til at få mellemste førtidspension efter lovens § 14, stk. 2, nr. 1, da Ankestyrelsen skønner, at Deres erhvervsevne er varigt nedsat med omkring 2/3. Ankestyrelsen har lagt vægt på, at De har følger efter en skiulykke i 1993 i form af smerter og bevægeindskrænkning i nakken samt smerter i højre arm. Dertil kommer følger efter hjernerystelse i form af indlærings-, hukommelses- og koncentrationsbesvær. Vi har desuden lagt vægt på, at der ikke er sket bedring af Deres tilstand siden ulykken i 1993 trods behandling. Pensionen tilkendes fra den 1. april 1997. Ankestyrelsen ændrer således revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse."

I skrivelse af 9/11 2000 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.: "Ved skrivelse af 2. november d.å. har Ankenævnet udbedt sig nærmere oplysning om, hvad der er

passeret i pensionssagen i forhold til det offentlige fra det tidspunkt i 1995, hvor Revaliderings- og Pensionsnævnet traf sin afgørelse, og til denne afgørelse den 6.[7.] maj 1998 blev ændret af Den Sociale Ankestyrelse. Således foranlediget bemærker jeg indledningsvis, at det ikke var afgørelsen fra 1995, som blev ændret den 6.[7.] maj 1998, men at der i mellemtiden var indgivet en ny ansøgning om pension. Det er korrekt, at Revaliderings- og Pensionsnævnet i Århus Amt traf en afgørelse den 2. maj 1995. Herefter gennemgik advokat K.R. sideløbende med en anke til Den Sociale Ankestyrelse et revalideringsforløb og yderligere undersøgelser, herunder neuropsykologisk undersøgelse. Den 10. januar 1996 stadfæstede Den Sociale Ankestyrelse desuagtet den afgørelse, som Revaliderings- og Pensionsnævnet havde truffet. Efter indhentning af yderligere oplysninger indgav jeg på vegne advokat K.R. ny ansøgning om førtidspension til Silkeborg kommune den 6. december 1996. Allerede den 19. december 1996 afslog Silkeborg kommune pensionsansøgningen. Påklagen af afgørelsen til Revaliderings- og Pensionsnævnet blev straks iværksat, og den 13. november 1997 stadfæstede Revaliderings- og Pensionsnævnet Silkeborg kommunes afslag. Denne afgørelse blev indbragt for Den Sociale Ankestyrelse, som den 7. maj 1998 traf den afgørelse, som Ankenævnet kender, og som man henviser til i skrivelsen af 2. november d.å. Sideløbende finder jeg anledning til at henlede opmærksomheden på, at den afgørelse, som Den Sociale Ankestyrelse traf i maj 1998, ikke skyldes en ændring af helbredstilstanden, men en ændret vurdering af en uændret helbredstilstand. Baggrunden for afslagene i årene fra 1995 og fremefter var således en forventning om, at der ville indtræde en betydelig bedring af tilstanden. Denne bedring indtrådte ikke, og pensionsmyndighederne måtte herefter erkende, at den oprindelige tilstand var af en sådan karakter, at Deres forsikringstager var berettiget til mellemste førtidspension. Pensionen burde derfor have været tilkendt allerede med virkning fra indgivelsen af den første ansøgning om førtidspension den 8. november 1993."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: ”**Almindelige betingelser vedrørende dækning for tab af erhvervsevne 16. Generelle regler** Forsikringen giver ret til erstatning, hvis forsikrede ved et af forsikringen omfattet skadestilfælde mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats. Tab af erhvervsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene – bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – hvad der i

samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder. … **19. Udbetaling af erstatning** Erstatning for tab af erhvervsevne betales, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, efter følgende regler: - nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen, - nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Selskabet kan gøre det til en betingelse at forsikrede mindst tilkendes offentlig mellemste førtidspension. … **Generelt … 47. Præmiefritagelse** Ret til præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse, tidligere virksomhed og køn – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egne er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn. … Selskabet kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig mellemste førtidspension, der varer til en nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 eller mere."

Nævnet udtaler:
Som antaget i afgørelsen AK 52.240 - der vedlægges som bilag - giver et begivenhedsforløb som det foreliggende ikke nævnet grundlag for at ændre den vurdering af klagerens erhvervsevne, der lå til grund for den offentlige pensionssags udfald i 1995/1996. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde klageren fuld dækning i perioden 1/5 1994 - 1/4 1997.

Nævnet finder imidlertid, at selskabets sagsbehandling har nødvendiggjort advokatbistand for så vidt angår klagerens krav på udbetaling af halv invalideydelse og ydelse af halv præmiefritagelse, og nævnet finder derfor, at selskabet bør betale et rimelig honorar for advokatens bistand i forbindelse med dette arbejde. Nævnet kan ikke afgøre størrelsen af et sådant honorar.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Codan Forsikring A/S, skal dække et rimeligt honorar for advokatens arbejde i forbindelse med klagerens krav på halv invaliderente og ydelse af halv præmiefritagelse.

Klagen kan ikke i øvrigt tages til følge.

Jørgen Nørgaard